

ORĀKULS IR RUNĀJIS

TEKSTS UN FOTO VINETA RADZIŅA, AINAVU DIZAINERE

Čelsijas ziedu šovs pareģo jaunākās dārzkopības un ainavu dizaina vadlīnijas nākamajai sezonai. Pērn triumfēja dārzi, kuru galvenā ideja bija zaļa domāšana, ekoloģija un sarežģītā pasaules ekonomiskā situācija. Šogad tie ir dārzi ar atslēgas vārdu – bioloģiskā daudzveidība.

Čelsijas ziedu šovs jeb Lielais pavasara šovs ir viens no pasaulē slavenākajiem puķu šoviem, kas katru pavasari piecas dienas notiek Londonā, Čelsijā. Tajā par zelta medaļu sacenšas dārznieki no dažādām pasaules malām, ieskaitot Austrāliju un Karību salas. Pirmais pavasara šovs notika 1862. gadā, to vienmēr apmeklē ka-

raliskā ģimene, arī Lielbritānijas karaliene Elizabete II.

Tā kā 2010. gads ir pasludināts par starptautisko bioloģiskās daudzveidības gadu, UNESCO aicina visas dalībvalstis izvērtēt savu darbību vides un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Tāpat kā dabas bagātības slēpjas tās daudzveidībā, arī

tautu kultūru vērtības atklājas, tikai iedziļinoties un saprotot tās. Tādēļ UNESCO 2010. gadu pasludinājis arī par starptautisko kultūru tuvināšanas gadu, lai veicinātu kultūru izkopšanu, kā arī veidotu pārdomātu iesaistīšanās politiku starp visu slāņu – nacionālo, reliģisko un sociālo – dalībniekiem.

→ Dārzs veidots, iedvesmojoties no ceļojumiem, neatklātām zemēm, neskartas dabas un kuģiem. Atbilstoši veidota dārza telpa – apalās formas asociācija ar kuģa iluminatoriem, vējarozi, kuģa stūri. Asociācijas turpināšanai piemēroti augi – dekoratīvie sīpoli, cirtu bukšu dzīvzogs, heihēras, vēja šūpotas graudzāles kā jūra un vilņi.

Dizainers Darrens Sains savā **Kebony – Naturally Norway** dārzā idejas atradis skarabajā Norvēģijas dabā. Apvienojot senos un modernos materiālus, viņš padarījis dārzu pieejamu iespējami ilgāku laiku gadā, tomēr saudzējot un respektējot dabu. Centrālais paviljons pielāgojas sezonām, kļūstot atvērts vai slēgts atkarībā no laikapstākļiem. Norvēģijas fjordu klātbūtne panākta ar dabiskiem, neapstrādātiem akmeņiem, kurus klāj sūnas, ūdens – ar stikla plāknēm. Izmantotie augi – āra bērzs, kalnu priedes, anemones, kosmejas, graudzāles. →

← **Christian before Dior** ir pagalma grupas dārzs, ko projektējuši dizaineri Patrīcija Tīriona un Žanete Goda, iedvesmojoties no Diora bērnības mājas Grenvillā, Normandijā. Jaunā Kristiāna mīlestība pret ziediem un to smaržu mantota no mātes. Jau 15 gadu vecumā viņš projektējis lapeni, baseinu un mēbeles savā dārzā. Šis dārzs veidots kā replika par ziedu un aromātu bagātību, kas Dioru iedvesmoja modes pasaulē, īpaši veidojot slaveno kolekciju *New Look 1947*.

→ Dizaineres Keitas Gūldas radītais dārzs **A Joy Forever** domāts cilvēkiem, kam patīk baudīt, bet kuriem nav daudz laika. Dārza telpa iegremdēta, veidota no augiem un āra elementiem, kas ir kvalitatīvi un ilgmūžīgi. Uguns elementu dārzā pārstāv ekskluzīvs kamīns. Pītas dārza mēbeles. Dārza laistīšanai izmantots lietusūdens no blakus jumta. Grīdu virsmas ir ūdens caurlaidīgas. Augi – izturīgas ziemcietes, kuras neprasa lielu aprūpi.

↑ **Cancer Research** dārzs pievērš uzmanību meža stādīšanas un atjaunošanas tēmai. Dizainers Roberts Maiers piedāvā doties stilizētā birzī, kam apkārt plešas koksnes *klosteris*. Granīta ceļš ved caur balto, cēlo bērzu audzi uz centrālo terasi, kur atrodas gaismu atstarojošs baseins ar baldahīnu. Ziedu un augu izkārtojums ir rotaļīgs, viešot cerību un ticību. Augi – rasakrēsliņš, gandrene, kumelpēda, pienziedu peonija, bērzs, buksis.

↑ **Places of Change** dārzs ir zonās – kultūra un pārtika, veselība un medicīna, atpūta un floristika. Tās darbojas kā metaforas, mēģinot parādīt sabiedrības uztveres, uzvedības un darbības atšķirības. Dārza dizainu veidojuši dizaineri Roderiks Džeimss un Kriss Skailaits, sadarbojoties ar sociāli atstumtiem cilvēkiem – bezpajumtniekiem un bijušo likumpārkāpēju biedrībām no Velsas un Anglijas. Dārza ideja – pozitīva iesaistīšanās dārzkopībā var veicināt cilvēka prasmju attīstību un radīt kvalitatīvas izmaiņas dzīvē.

→ Pagājušā gada zelta medaļnieks šova dārzu grupā dizainers Endijs Stērdžions šogad **Daily Telegraph** dārzā apvieno augus un aromātus no Vidusjūras reģiona, Dienvidamerikas un Meksikas. Dārza ideja ir sapludināt arhitektūras, tēlniecības un ainavas robežas. Kompozīcijas kulminācija ir dārza aizmugurē, kur stalta korķa ozola ēnā dzirdama dzirda ūdens skaņa, līdz kurai nonākam, virzoties pa dārzu, kurā vietu atraduši deviņviru spēks, salvija, ežzieme, jukas, īrisi un graudzāles.

← Greznākā nožogotā teritorija atvēlēja **South Lakes** viesnīcas dārzam – tipisks Viktorijas laika granddizaina paraugs. Tas aizgūts no Vadesdonas muižas Bakingemšīrā. Rokoko stila nojume un apstādījumi. Dizains – Megija Hauarse. Dārzā paredzēts Viktorijas laikam raksturīgs akmens segums terasei ar putnu tēmu akmens oļu ceļā. Augiem ir vēsā krāsu palete – zaļa, balta un zila. Krāsainās ziemcietes un graudzāles rada dārgakmeņiem līdzīgu efektu. Grezni, krāšņi un efektīgi.

← **The Tourism Malaysia Garden** apmeklētājus iepazīstina ar Malaiziju – retas floras un dinamiskas kultūras arhipelāgu. Iedvesmojoties no sulīgiem džungļiem un turienes neparastajiem augiem, Malaizija tomēr rādīta caur 21. gadsimta prizmu moderna un mūsdienīga.